

Kiadó-hivatal és intéző iroda:

hova mindenféle levél, pénz, felszólalás, kérdés vagy bármilyen megkeresés intézendő
Kaposvár.

A szerkesztő lakása:

Budapest: Grand Hotel
Orient, Kaposvárott: Zárda-
utca 8-ik szám.

N É P J O G

A NÉP ZÁSZLÓJA.

Megjelen minden esütörtökön.

Előfizetési díj:

Vidékire postán vagy helyben házhoz hozva:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre 1 „ 50 „

Hirdetések fölvetetnek:

helyben a kiadó-hivatalban.
Budapest: Goldberger A.
V. irodájában, szervita-tér 3.

Partügy.

A megyei függetlenségi (48 as) párt közp. végrehajtó bizottsága múlt hó 31-én ülést tartott a szerkesztőség helyiségében. Az ülésen Szalay Imre elnök beszámolt a választások időtartama alatt kifejtett tevékenységről, s végre elnöki tiszteről — tekintve, hogy a bizottság hivatása a választások befejeztével véget ért — lemondott.

A bizottság meleg köszönetet mondván Szalaynak a kitünően betöltött szerepért, egyelőre tudomásul vette a lemondást azzal, vagy addig is, míg a november elején tartandó pártgyűlés megtartatik és azon a további szervezés és tendők iránti határozatot meghozatik.

Kiadunk egy jelszavat.

Mi adjuk ki. Majd meglátjuk, miként fogadják politikai ellenfeleink, azok, a kikhez a jelszó intézve van.

Tán elég volt abból a vitából, mely arra volt hivatva, hogy pártok szerint konstatalja és kommentárolja az imént lefolyt képviselő választások eredményét. Mindenki meggyőződhetett, hogy e vita úgy sem alkalmas egyébre, mint zavarossá tenni világos tényeket. Mert tény, hogy pártunk többet számlál száz tagnál s bárki bármiként csoportosítsa e számokat, tény, hogy a függetlenségi eszmék, mióta hazánkban az opportunási irány divatos lett, egy választás alatt sem arattak annyi diadalt, a megszaporodásnak ily nagy percentjét fölmutatni nem lehetett egyszer sem.

Mikor a balközép nagyobb része megadta magát a Deákpártnak „auf Gnade und Ungnade“, a függetlenségi eszmének nem az volt a legnagyobb szerencsétlensége, hogy híveinek száma tömegesen megfogyatkozott, hanem az, hogy néhány ismert nevű vezéregyenység kivételével mindazok, kik s u l y l y a l b i r h a t t a k akár intellektualitásuknál, akár társadalmi állásuknál, akár vagyoni helyzetüknél fogva, hűtelenek lettek ez eszméhez s belementek a fuzióba.

Ezt mi nagyon jól tudjuk.

A jelen választásoknál azonban az is ténynek bizonyult, hogy a függetlenségi párt oly elemeket nyert meg, kik ezideig állhatatosan ovakodtak a hozzánk való közleledéstől. A társadalom magasabb rétegeiben azelőtt valóságos divatos idegenkedés nyilvánult e párt iránt. Nem tekintették a sociétásban elfogadható embernek azt, ki e párt hívének vallotta magát. Nem láttak nálunk mokra-virtusoknál egyebet. A honoratior osztály sem kevésbé irtózott tőlünk, mint a a sociétás. A ki hozzánk tartozott, az a tudatlan ember hírébe jött. Körülöveztek pártunkat bizonyos betyársági légkörrel, úgy vélték, hogy programmunk e lapidáris három szóval: „huncut a német“, ki van merítve. Sem szoliditást, sem tanulmányt, sem komoly politikai irányt nem hittek nálunk felfűdözhetni.

Ezt meg szinte jól is tudtuk, éreztük is.

Epen eképen voltunk a journalisztikával. Az egykori „Magyar Ujság“ csak tengett, lengett. A későbbi „Balpárt“, majd „Egyetértés“ keresztül ment a pokol kinjána a specifikumján. Igaz, hogy a mi lapja-

ink, a melyek az igazságot megmondják, még mainap is „gorombák“, a kormány lapjai, melyek bérencz tollal írva akként hizelegnek, amint abrakolják, ezek ma is salonképesek. S van gyáva ember, a kinek ez tetszik. Pedig ne adj konczot annak a perzsely-rázó jezsuitának, ki mint ki bort iszik és vizet prédikál, ma a sajtó tisztességéről praelegál, holott maga a legpiszkosabbban meggyalázza a sajtó tekintélyét azzal, hogy

lesi a sápot . . .

keresi a potyát . . .

és meglásd, hogy veszett ebként megmarja kezedet s majd ő mutatja meg, hogy mi az a visszaélés a sajtóval, melyet most ostoroz.

Mind így volt, de m á s k é p kezd lenni most!

Mily változások! Az a nagy félreértés, mely a közvéleményt pártunk megítélésében vezette, nagyrészen eloszlott, részben most ködként oszlik. Magasabb körök tagjai, büszke családnévek viselői sorakoztak vagy közelitnek hozzánk egész odaadással. Erdélyben az idén a legelőkelőbb mágnás nevek viselői emelték elől a függetlenségi lobogót, élükön egy-egy Teleki vagy Bánffisarj. Somogyban sem a gentleman Széchenyi, Zichy avagy Somssich grófok, csak a Jankovich-féle épicierek fertálmágnások a függetlenségi eszmék leginkarnátusabb ellenségei. Az igazán magas körök tagjai legalább nem irtóznak tőlünk. Sőt csatlakoznak is hozzánk. És pedig egész odaadással, mert átlátják, hogy épen az ő szerencsés társadalmi helyzetüknél volna ez a legillőbb tér; mert csak ez nyújt elég alkalmat valódi erőik kifejtésére és az őket megillető állások betöltésére. Átlátják, hogy családi hagyományaik össze vannak forrva a nemzet történetével, a megyei élet viszontagságaival, s ha azt akarják, hogy folytatása legyen a hagyományoknak, folytatni kell a történelmet is.

A honoratiorok legfüggetlenebb része szintén tömegesen csatlakozott hozzánk. A vármegyei gentry jóformán kivétel nélkül; az ügyvédi kar, mondhatjuk, egyhangulag; orvosok, gyógyszerészek, mérnökök igen sokan, sőt a hivatalnokok közül is többen voltak, kik előbbre becsülték igaz meggyőződésüket, mint a lelkiismeretre gyakorolt parancsszót.

S végre is semmise bizonyítja az e párt felőli vélekedés megváltozását annyira, mint az, hogy a minden változástól irtózó töképenzesek, kereskedők, gyárosok közül is sokan nyilatkoztak ez alkalommal mellettünk. A pártállást legtöbbször az egyén helyzete határozza meg. A ki meg van elégedve helyzetével, az nem szokott változásokra vágyani.

S ha tekintetbe vesszük, hogy mennyi fenyegetés, mennyi forradalmi mende monda fűződik ellenfeleink jóvoltából pártunk törekvéseihez, és hogy mennyire óvakodni szoktak a dolog természete szerint az ily osztályok az ily nagy mérvű és erőszakos átalakulásoktól — és hogy mégis mily sokan csatlakoztak hozzánk; lehetetlen eltagadni, hogy valahára nálunk is kezd megérlelődni a hit, hogy Magyarországnak joga van

alhoz, hogy független országgá legyen s ha nem az lesz, megakadályozódik itt az anyagi fölvirágzás.

Tehát ezt a hitet megnyertük. Profitiroztunk számban és kivivünk állásunk elismertetését is, ez nagy erkölcsi eredmény.

Sohasem gyűlöltek ellenfeleinket. Nem is néztük kisebbre őket, mint amennyire érdemelték. De az irántunk való előítélet fájt s a szokás, hogy sarkantyunk pöngése és taréjainak formája szerint ítélték meg, legérzékenyebb oldalunkon érintett. Jó, hogy mindez elmúlt.

A kérdés azonban rettentő nagy. Szó sincs róla, annak, hogy a pártok a belügyi kérdések körül csoportosuljanak s liberális és konzervatív, vagy mit mi tudjuk, minő két nevű árnyalatra szakadva nálunk is honosuljon meg két ilyen nagy, egymást mindig fölvaltani tudó párt, jogosultsága van a megvitásra. Készek volnánk e tárgyban, ha volna kivel, szót váltani. Szót váltani higgadtan és tárgyilagosan, kerülve a személyes dorongolást, de el is tekintve a Somogyban eddig szokásos provinciális izű fejtegetésektől.

Mikor azonban azt, hogy az ismert világ parlamentáris életében a pártok haladási fokmérők szerint oszolnak meg s egészséges pártalakulásnak csakis az nevezhető és a parlamentarismus váltogazdasága csak ily pártalakulás mellett honosítható meg nálunk is, a magunk részéről is aláírjuk, — egyuttal sietünk hozzátenni, hogy az ily pártalakulás lehetőségét Magyarországon se nem akarjuk, se nem hisszük.

Nem hisszük el annak daczára sem, hogy elesnék az a legfőbb kormánypárti argumentum is, hogy a kormánypárt ellenfele nem kormányképes.

Mert: miért nem hiszszük?

Egyik, hogy minden ország csak úgy emelkedhetik hivatásának magaslatára, csak úgy teljesítheti az állami élet földadatait, ha nincsen e földadatok teljesítésében külső és rendszeresen ható erők által korlátolva. Szóval, ha teljes független államiséga van. Másik, hogy a magyar államnak igen lényeges atributumai hiányoznak, ilyen az önálló pénzügy, ilyen az önálló kereskedelem, ilyen az önálló vámterület. Ez a két állítás két tény, a két tény, két igazság. Ha ezt a két igazságot ellenfeleink helybenhagyják, akkor oly talajon állunk, a melyről a vita meg volna indítható. Szívesen felvonnók.

Hiba, de mely a dolgok természetében fekszik, hogy nálunk a pártállást a közjogi alakulás szabja meg. És pedig nem a „huncut német“ iránt való haragnak kisebb vagy nagyobb mérvé itt a döntő körülmény, nem bizony. Hanem a legrealisztikusabb gondolkodás. Mi élni akarunk, mi izmosodni akarunk, mi azt akarjuk, hogy saját jövedelmeinket a saját céljainkra költjük el, mindezek igenis reális kérdések. Annaira reálisak, mint a mindennapi kenyér kérdése.

Gyorsan haladjon-e az állami gépezet, vagy lassan; liberális eszméknek bódoljon-e az igazgatás vagy konzervatívoknak? ez már a ház belső berendezésére

vonatkozik. Ez áll az országra nézve is, a megyére nézve is. Vajjon okszerül-e a butorzatról gondoskodni, mikor még nincsen rendelkezésünk alatt maga a ház? erre a kérdésre is az ellenfeleinktől szeretnénk választ kapni. És szívesen fölvennők az is.

Csak ne tekintsék mindig kortes-beszédnek azt, a mi a közállapotok föligemérése. Ne tekintsék gorombaságnak és nevetlenségnek, a mi igaz. Mert a mit mi itt mondunk, azt lehet tartani rossznak, lehet elnevezni idealizmusnak vagy elavult principiumnak, de megczáfolni nem lehet.

A baj indoka kézzelfogható s mi azt tartjuk, a baj csak úgy háriható el, ha előbb az indokot magát háritjuk el.

Vakandokok.

(R.) Ha valaha kételyeink keletkezhettek volna álláspontunk helyessége, elveink igazsága iránt, ha gondolkodóba eshattunk volna, vajjon az igaz uton járunk-e? hát ellenfeleink magatartása most megnyugtatta bennünket.

Nincs elég rossz eszköz, melyet jónak ne találjanak, ha azzal nekünk árthatni hisznek. A mihez tisztességes ember még keztyüis kézzel sem nyúl, egész marokkal ragadják meg. Törődnek is azzal, ha beszennyezik magokat, elvakult dühösségükben nem akarják látni a piszkot, melylyel önmagukat mázsolják be.

A dühönczök e fajja nem áll a csata első rendjébe. Oh nem. Ott emberbe vagy lóba kár lehet. Meghuzza magát mások háta mögött, hogy biztos lesből lövelje mérges nyilait; gonosz keze nyomát mindenütt, nevét sehol se látod, ütni akarsz? csak nevet, mert közted s közted más áll, s ha ütöd, ütöd, a kit nem akartál. Ezek szerepéhez nem kell bátorság, nem kell semmi, csak elég roszakarat; ők tesznek mindent s nem felelnek semmiért, tőlük ered minden s másokat okoznak helyettük; e faj csak bujva, csak áskálódva élhet, egyetlen orvosság van ellene, a viláosság, mert e faj halálos ellensége a napfény.

Nincs egyetlen alkalom, melyet fel ne használna ellened, tág tere is nyílik édes hazánkban, melynek európai színvonalon (!!) álló törvényhozása csak a durva kártevőt vonja feleletre, csak a kukoriczaszemekkel is kiszámítható kárt mondja kárnak; hogy ha ártani nem tudott egyenesen, megkerül gonoszul, vigyáz s nem vét a betű ellen; de megmérgezi a szellemet; a vakandok böles állat ha emberbőrbe bujt.

Ha szórványosan „intra muros“ előfordul itt ott egy-egy satnyább e fajból; disz példányokat még is csak a hatalom hizlaldája körüli mocsárokból találsz.

Keressd csak: meggyénkben sem hiányzik...

(P-s) A „Somogy“ a lapunk ovadéka kérdésében hozott alispáni határozatokat „vette“ s a közönség tájékozása végett közli.

E tájékoztatás megerősíti mult számunkban tett állításunkat. Hogy lapunknak a letiltás alkalmával épp úgy meg volt a kauciója mint meg van ma, ahhoz egy fillért sem tettünk. És így hát nem kellett tájékoztatni a közönséget.

A böles vak — akarjuk mondani közöltető s közlő azonban úgy látszik nem is ezt a tájékoztatást akarta nyújtani, hanem körülbelül azt, hogy Szalay Imre kaucionariusunk 83,749 frt 14 kr. érő birtoka 38,816 frt 80 krral van megterhelve. Hát ezért ugyan Franciaországban „riva fakadna“ az illető vakandok, mert ott a szándékot, hogy valaki másnak hitelét rontsa, károsításnak, még pedig valamivel nagyobb károsításnak tartják, mintha az ablakait beverni, no de ez nálunk nem is így van, és ha így volna, se értené meg, a kihez beszélünk.

Azért vigan is tur a vakandok s nem fél a csapdától. Pedig tudja ám, hogy a kezébe

lévők szerint a szóban lévő birtok nem is 83 ezer, hanem 90 ezer forint értéket képvisel, azt is tudja, hogy a teherként számított husz ezer forintból csak egy rész terheli Szalay Imrét s ebből is nevezetes összeg ki van fizetve, látja azt is, hogy az 1333 frt 80 kr. illeték ki lévén fizetve, az adófelügyelőség által töröltetni kéretett; hogy 10,500 frt a megszünt „Független Hírlap“ kauciója s törlése folyamatban van, tudja e szerint, hogy a 90 ezer frtnyi birtok tán 9—10 ezer fittal van csak terhelve; tudja tehát, hogy Szalay Imrénél jó rendben van szénája s hogy az eddigi választások nem igen látszanak meg rajta. De azért „veteti“ a Somogygyal böles határozatait, mert talán lehetne ezzel is kárt tenni ezeknek az átkozottaknak!

Oh te simplex együgyűség, kinek elédbe kell tartanunk a lámpát, tudván, hogy a vakandok böles állat, de megölője a — napfény!

BELFÖLD.

Jankovich László somogy megyei főispán, mint a leghitelesebb forrásból értesülhetünk volna, még mindig nem köszönt le hivataláról. Azt tartja, hogy úgy is elmenesztik, addig meddig már csak uralkodik teljességgel, esőndben.

A Horvátországhoz keblezett határvidék lakosságának egy küldöttsége e hó 1-én elbucszott Filippovics főhadparancsnoktól s utóbb tisztelgett a bán előtt, ígéretet tevén a nép nevében, hogy továbbra is igyekezni fognak pártfogását kiérdemelni.

A legtöbb adó fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1882. évre összeállítandó névjegyzéke kiigazításához szükséges adóhivatali kimutatások tárgyában a pénzügyminiszter valamennyi adófelügyelőhöz körrendeletet intézett. Ebben az adóhivatalokat a kimutatások szerkesztésére és a törvényhatóságok részére azonnal megküldésére felelősség terhe alatt utasítja. A rendelet foganatosításáról aug. 15-éig jelentést tenni kötelesek az adófelügyelők.

Hogy állunk?

Az államháztartás folyó évi második negyedéről szóló kimutatást közzétette a hivatalos lap. Főbb tételeit itt közöljük:

Bevétel: 57.792.775 frt.

Kiadás: 60.064.455 frt.

Deficit: 2.271.680 frt.

Tavaly a második félévben a deficit volt 3 millió és 300 ezer forint. Az idén tehát közel egy kerek millió forinttal kisebb. Az idén azonban a második negyedév alatt hat millió forinttal volt több a bevétel, mint a tavalyi év megfelelő időszakában elértek, vagyis, ha az idén a végrehajtók csakugy dolgoztak volna mint tavaly, akkor most nem két, hanem kilenc millió volna a deficit.

Ki ne volna ezzel megelégedve? Nem hiszszük, hogy valaki kívánna többet. Ennyi deficit egy negyed alatt, hozzá az első negyednek hiányát véve, melylyel a kettő együtt 15 millió forintra rug s véve a tapasztalás szerint az utolsó negyed majdnem legsoványabb eredményét, előre látható, hogy az 1881. évi államháztartás jó magyar szokás szerint az idén se igen fog engedni a 25—30 millió deficitből.

KÜLFÖLD.

Franciaországban ma a választási mozgalmak szoritnak háttérbe minden más mozgalmat. A monarchisták, republikánusok és intranszignensek, mindannyi párt nagy erőfeszítést viz végbe a győzelemért, de az első sorban említettek már most érzik, hogy veszíteni fognak a küzdelemben, a köztársasági párt hatalmának öntudata biztosítja ennek részére a teljes győzelmet. — Ma a 10 éves fiatal köztársaságot egész Európában monarchiák veszik körül, kik gyanakodva nézik a szabad nemzet titáni fejlődését vagyban, szabadságban, munkában és szellemben. Schol, semerre egyetlen szövetségese s még a rokon olasz faj is irigykedve szemléli nagyságát. És a francia nemzet, a népek óriása mégis örömmujongva ünnepet ül, szabadsága szent ün-

nepét, dicsőséges nagysága magaslatáról olympi büszkeséggel tekint le elleneinek millióira! Igen, mert világot hódító munkája és népeket újjáteremtő lángszelleme megvihatatlan bátyával veszik körül szabadságát és nemzeti szabadsága biztosítja munkája és százados szenvedései gyümölcsét: jóllétét, nagyságát, dicsőségét! — Gambetta a választási időtartamra személyesen átvette a Rep. Francaise politikai részének vezetését.

Az orosz fővárosban pár nap előtt egy ifju lett öngyilkossá. Állítólag levelet hagyott hátra a pétervári városkapitányhoz czimezve, melyben bevallja, hogy a nihilista-bizottság őt szemelte ki, az új czár élete elleni merénylet végrehajtására. Ő a tettet végrehajtani vonakodik s társainak bosszujától félve, a halálban keres menekülést.

A pápa, mint Rómából írják, betegeskedik. Körében élő nagyuri egyének nem tartják lehetetlennek, hogy teljesen többé nem is fog fölépülni.

Amerikából távirják, hogy Garfield elnök egészségi állapota folyvást javul. Az orvosok egyetértéssel abban, hogy a golyó az altestben, a köldöktől jobbra és öt hüvelyknyire alatta, és épen a lágycék fölül fekszik; eddig a golyó nem okozott fájdalmakat a betegnek; különben is oly helyen fekszik, a hol megszűnik aggodalmassá lenni. Az orvosok biztosan remélik az elnök teljes felépülését és azt hiszik, hogy a sebnek semmiféle kedvezőtlen utóhatása sem lesz. Garfield elnök állapota kedvező; ereje napról-napra gyarapodik.

KÖZÜGYEK.

Somogy megye közgyűlése aug. 1-én s a következő napon lefolyt abban a bizonyos ismeretes „opportunist“ egyhangúságban. Följegyzésre legmúltóbb körülmények egyike, hogy a három hónap óta egymást nem látott bizottmányi tagok, kettős hármias csoportokban oszolva, igen kedélyesen diskuráltak egy a korona-vendéglő, mint a városház termében. A főispán hiába rángatta a csöngettyűt, az utóbbi helyen nem hallgatott rá senki. Ez bizonyára legjobban jellemzi, hogy mennyire becsülik őt magát. Volt 131 „izé“, 27 „hogy is mondjam csak“, 42 „mondok“ 33 „aszondja“ kifejezés, azonkívül pedig a „párt“ megszavazott mindent, a mit kellett, mint a köles.

Ezzel az ülés véget ért.

Szücs Mihály urnak, Viszlón.

Teljes hitelt érdemlő forrásból értesülök arról, hogy kegyed az utolsó választás alkalmával Szigetváron, daczára annak, hogy kegyeddel egy párton voltam, engem a 48-as választók előtt népem ámitójának és az alispán rágalmozójának nevezett.

Nehogy e kisebbitések becsületesre árnyat vessenek, kijelentem itt a 48-as párt ezen megyei közlönyében, hogy sem kegyed Csépanja, sem bárki által e nagy megyében magamat becsületesség és igazmondás dolgában felülmulni nem engedem.

Tény, hogy kegyed Csépanja 1878 ban egy bünfeljelentő ügyemben a feljelentettek javára annak daczára beavatkozott, hogy akkoriban sem bírói, sem közbírói hivatalt nem viselt;

tény, hogy a törvényszékhez intézett jelentésében valótlan dolgokat állított;

tény, hogy e valótlan jelentésével az én bünfeljelentésem csatolványait a maga kezére kerítette;

tény, hogy ezen csatolványoknak nagyobb része az én kizárólagos tulajdonom volt, másik részének pedig nem csak törvényes uton jöttem birtokába, hanem annak társtulajdonosa is vagyok;

tény, hogy e csatolványok között egy olyan iratjegyzék is volt, a korcsinai társulat jegyzőjétől aláírva, mely ezen utóbbi részt az elsőtől határozottan és világosan elkülöníti, tehát mind a kizárólagos tulajdonomat képező részt nem társulatinak, mind pedig a társulati rész jogos birtoklását evidensnek bizonyította;

tény, hogy a törvényszék ezen mindkét rendű csatolványaimat az alispán felszólítására és az én meghallgattatásom nélkül adta ki az alispánnak;

tény, hogy az alispán ezen mindkét rendű csatolványaimat az én meghallgattatásom nélkül adta ki kezéből;

tény, hogy ezen csatolványaim mai nap sincsenek a társulati irományok között;

tény, hogy azon iratjegyzék sincs a társulati irományok között, mely jogos birtoklásomat és kizárólagos tulajdonomat evidenciában tartotta és az alispánt jelentése valótlanságáról meggyőzte;

tény, hogy az általam a bünteljelentésben eredeti okiratokkal számszerűen begyőzött családi összeg harminczszorosa birói szemle után van bebizonyítva;

tény, hogy a társulati irományok között még azon iratjegyzék sem található, mely mellett a panaszlott társulati elnök az irományokat az öt követő kormánybiztos kezére átadta volna;

tény, hogy azon iratjegyzék sincs a társulati irományok között, melylyel e kormánybiztos az öt felváltó mostani társulati elnök kezére adta volna át az irományokat;

tény tehát, hogy annak még nyoma is el van törülve, hogy az alispán, vagy bárki más az én csatolványaimat áttette-e vagy sem, és mikor tette át a társulathoz?

tény, hogy a törvény vizszabályozási vállalatoknál a törvényhatóságot, belvizlevezetési vállalatoknál az alispánt terheli meg a felügyelettel és ellenőrzéssel;

tény, hogy a társulat ismételve kérte az alispánt, hogy az ártérfejlesztési munkálatot megállapítsa, de az alispán a társulatot egyetlen egyszer sem utasította maga fejtől arra, hogy ezen munkálatot előmutassa;

tény, hogy csak a magas kormányrendeletéből és csak a botrányos állapotok nyilvánosságra hozatala után utasított a társulat az ártérfejlesztési munkálat elkészítésére;

tény, hogy ezen munkálat mai napig sincs elkészítve;

tény, hogy a költségvetési kulcs nélkül kivett költségjárulékok megyei közegek által hajtattak be a társulat javára;

tény, hogy a társulat legkisebb életjelt sem mutat és az alispán még sem lép közbe, hogy a miniszteri rendelet végrehajtásáról jelentést kérjen.

A mit itt tény gyanánt felállítok, azt részint birói végzésből, részint a társulati irományoknak birói személy jelenlétében eszközölt körszűzl lapozásából tudom, és azért nem hiszem, hogy bárki találkozzék e megyében, ki e tények bármelyikét nyilvánosan tagadni merje. De ha mégis találkoznék, bár sajnálva, de olyan tényt kellene becsületelem érdekében latba vetni, melyet most csupa emberszeretetből elhallgatok.

Kegyed tehát roppantul tévedett, mikor engem rágalmozónak nevezett.

Hogy népámitó vagyok-e, vagy sem? arra nézve csak akkor fogok kegyednek felvilágosítással szolgálni, ha közelebből meghatározza kegyed, vajjon a követválasztási mozgalmak alkalmából? az idegen vizek rabló ránk zudítása alkalmából? a költség kivetési kulcs nélküli zsarolás alkalmából? a csatornázási munka csalárd felszámítása alkalmából? vagy a községi pénzek körüli visszaélések alkalmából általában mondottakat, vagy mi más mondásomat tartja kegyed ámitásnak?

En kegyed magatartását csak olyan ámitás kifolyásának tekintem, melynek kegyed az ámitottja. Mert hogy a schwindelt pártolja — értem a községi és társulati, — azt hegyedről nem hiszem.

Lakócsán, 1881. aug. 1.

STERBA JÁNOS

Magyar biblia.

— Kossuth mondásából. —

Haladni akarunk mindnyájan, de míg a konservatív párt Bécsnek tart, mi Budapest felé kívánunk haladni.

Károsnak tartom, mikor az eszméknek oly irány czéloztatik adatni, miszerint az intézvények hibája a személyek visszaéléseinek tulajdonittatik.

Mit vétett a szegény magyar, hogy legjobb fiai annyira rabjaik saját szenvedélyeiknek?

Nem mind javítás, mi egyes érdekeknek hizelg és tartós csak az, mely igazságon épült, valódi szükségén segített s a nemzet életéből önként fejlett ki. Ismerni kell tehát előbb a nemzetnek önmagát és

ismernie kell szükségait, aztán megvitatni czélt és eszközt, dolgot és módokat minden oldalról s ha akkor elkövetkezik a törvényhozás ideje, áldásdus leend mindenik törvény, mert egy egy socialis meggyőződést mondott ki.

HIREK.

— A kiadó-hivatal tisztelettel kéri azokat, a kikhez utalványlap küldetett szét, sziveskedjenek az utalványokat beváltani, illetőleg az előfizetési pénzeket beküldeni. Lapunk előfizetési ára: augusztustól — októberig 1 frt. Uj évig 2 frt 50 kr.

— Hírlik, hogy Kis-Korpadon e hó elején a jégeső nevezetes károkat okozott. Szerencse azonban, hogy erről a helybeli birtokosok csak annyit tudnak, hogy egy bérlő bizonyos társulattól nevezetes jégkártérítést kapott. Erre majd közelebb visszatérünk.

— Kossuth Lajos iratait román nyelven is ki fogják adni. A nagybecsű művet a román nyomdaegylet szándékozik kiadni, és pedig kötetenként 10 frankért. Érdekes lesz a román közönség előtt Kossuthnak Bratianura vonatkozó véleménye, mely ott bizonyára nagy szenzációt fog kelteni. Kossuth e művét annak idején tizennégy bukaresti magyar rendelte meg.

— Somogy megye alügyésze a lemondott Gruber János helyébe a hétfői közgyűlésen csaknem egyhangulag dr. Andorka Elek választotta meg. Mellette itt-ott Lájpezig nevét lehetett hallani. Andorkában szorgalmas hivatalnok a megyének.

— A főispánnál a megyegyűlés alkalmából „fényes” ebéd tartott. A t. vendégek közt jelen volt a verekedésért vizsgálat alatt levő tabi szolgabíró is. Ezen a tapintatlanságon a főispán megítélhetőbb vendégei közül sokan megütköztek.

— A Horváth Béla köcsesei ügyvéd ellen verekedés miatt hozott kilencz hónapi fogságról szóló ítéletet a kir. tábla is helyben hagyta. Horváth Béla e meggyalázó ítéletet daczára még mindig ügyvédkedik. Az ügyvédi kamara pedig alszik.

— A lugosi tüzérkaszánya porig légett. Igen tetemes kárt szenvedett a kincstár.

— Zmertich Iván emberkutyagló athléta, ki tavaly Londonból velocipedén rugdolt Budapestre, az idén Párisból gyalog jön s már tegnapelőtt égő talppal meg is érkezett Bécsbe. Szombaton lesz Pesten.

— A radmegyére nézve, hol nem sokkal jobb közbiztonsági állapotok vannak, mint nálunk, egy év tartamra a statárium lett kihirdetve.

— Halálthozó hűség. Párisban nem rég a következő drámai eset történt: Egy kétlovos hintó robogott végig az elyzéi mezők egy fásorán. A lovakat egy hölgy hajtott; midőn egyszerre egy óriási uj fundlandi eb, melyet egy szolga pórázon vezetett, ezt elszakította, s egy ugrással a kocsihoz termett, hol a hölgyet kedveskedéssel halmozta el, s örvendő üdvözlésben tört ki. — A hölgy, meglepetésében elejtette a gyeplőt, a lovak megbokrosodtak s vad futással rohantak az arc de triomphe felé, hol az egyik ló felbukott, s a kocsi felfordult. A kocsi fejn súlyos sebet kapott, a hölgy karját törte, a kutya pedig ott a helyen halva maradt. Midőn a sebesült hölgy Leclersné asszony magához tért, elbeszélte, hogy a kutyát egy évvel azelőtt ellopták tőle, s a szegény állat annyi ideit távollét után ismét felismerte őt. A szolga, ki a kutyát vezette, eltűnt, s a kutya nyakkötőjén név nem volt.

* Gerőfi szintársulata csakugyan nem indul Kaposvárra. Előrelátható volt, mert az igazgató nagyon ígérte a megjelenést. Már multkor megirtuk: aligha jön. A helyett Károlyi Lajos igazgató, ki most ujon szervezett társulattal Budán játszik, tett lépéseket, hogy a még hátralevő nyári időnyre az engedélyt megnyerje. Lépéseit siker követte s így valószinű, hogy a veterán igazgató már néhány nap mulva beköszönt az arénába.

— Egy lapkihordó-nő, kinek a városban helyismerete van, rendes havi fizetés mellett fölvétetik a kiadó-hivatal által.

Inquizió a városházán.

Városunk közvéleményét szenzacionális esemény tartja elfoglalva.

A városházánál történt több rendbéli sikkasztásokról rebesget a fuma.

Mi nem ignoráljuk a hírt.

Németh Ignác polgármester a mult hó 31-én tartott bizottsági közgyűlésen állásáról lemondott. A lemondást a közgyűlés elfogadta. Kedden megjelent a városházánál Csépan alispán s — így tudjuk az esetet — két pénzbeli tárgyra nézve kért fölvilágosítást a polgármestertől; egyik, hogy ez utóbbi a mult hó közepén 500 frtnyi adományt vett volna át Gundy-tól azzal, hogy ez az összeg a városi szegények közt július hó 31-én szétosztassék, — a másik, hogy Biharmergyéből még a mult évben egy 23 frttal terhelt levél érkezett egy helybeli özvegy nő részére az özvegy kiskoru gyermekei számára, és hogy sem az egyik, sem a másik összeg a városházánál vezetett könyvekben beiktatva nicsen, s a két ügyletre nézve vonatkozó iratok hiányoznak.

Ez a rideg tényállás.

Az alispán fölvilágosítást kért az 500 frtnyi összegre nézve, mire Németh Ignác kijelentette, hogy a pénzt átvette ugyan s rendelkezésre áll, de miután épen 31-én lemondott s most a hivatal-átadás részleteivel van elfoglalva, az összegről a tanácsnak nem is tett jelentést, hanem át fogja azt adni utódjának, a mint a dolog rendje megkívánja. Az alispán további kérdésére, hol vannak az adományra vonatkozó iratok, Németh Ignác azt felelte, miként neki ezzel kapcsolatban semmiféle irat át nem adatott. Erre az alispán a pénzt kívánta, mire Németh kijelentette, hogy azt se föl nem mutatja, se át nem adja, hanem a hivatalos ügykörébe tartozó egyéb tárgyakkal az utódjának fogja átadni.

A 23 frtos levélre nézve pedig Németh azt felelte, hogy az a pénz is rendelkezésre áll, és hogy ha a levél nincs beiktatva, annak egyéb oka nem lehet, mint hogy a levél valahogy elhanyagódott.

E válaszok folytán az alispán indítatva érezte magát arra, hogy jelentést tegyen a fenyítő törvényszéknél, mire szerdán reggel a kir. ügyész, továbbá Istváni bíró s a törvényszéki jegyző megjelent a városházán és ott megkezdték a hivatalos vizsgálatot.

Németh Ignác, ki a polgármesteri hivatal tényleges vezetését már ugyis átadta a helyettes polgármesternek, nem volt ott a városházán. Délelőtt 11 óra körül a vizsgáló bíró kerestetni kezdte, majd ő maga kereste s végre a rendőrmestert utasította, hogy akárhol találja elő a polgármestert.

Délben a vizsgáló bíróság az illető helyiségeket lepecsételte és délután folytatta a vizsgálatot tovább. — Ekkor ment nagy híre az esetnek.

Németh Ignác este 8 óra után ért haza. Akkor értesült, hogy kik és mily színezetű íratban keresik. Azonnal sietett a vizsgáló bíró lakására s miután ettől a folyamatban levő dolgokról részletesen értesült: átadta ennek a szóban levő pénzösszegeket, jegyzőkönyvet vétetvén föl, hogy az ügylet pénzügyi oldala rendezve van.

Ennyi történt addig az ideig. Csütörtökön reggel a városházán a vizsgálatot folytatták tovább. S most is, mikor e sorokat írjuk, folyamatban van.

Az eset nagy, kinos feltűnést keltett városszerte. Mi higgadtak és elfogulatlanok vagyunk e tárgyban, de nem vetkőztethetjük le azt a benyomást, hogy a hajszában a formában, a mint keresztül, vitetett politikai természetű üldözést sejt

tet a szemlézővel s nem oda néz, a hova voltaképp itni akar. Az eredmény meg fogja mutatni. Az excessusnak oly irány adatott, mely a helyeslő véleményt nem a keresők részére hangolja. Rontott s mérgesített a dolog természetén az a tapintatlanság, melylyel mintegy Németh Ignác érdekének képviselője Psik Gyula ügyvéd részéről vitetett s helyre semmi szükség, sem az említett ügyeknek semmiféle meghatalmazása nem volt.

Egy rossz hírből három lesz s most ajkáról-ajkra száll, hogy az egész városi kezelében roppant rendtelenség, egyetemes sikkasztás és helytelen pénzkezelés fordult elő. Szükségesnek tartjuk a közönség tudtára adni, hogy bebizonyítva épen semmi sincsen. — Ugy volt, hogy csütörtökön reggel Poór Sándor hely. kapitány ellen is megindítják a vizsgálatot. Egy 91 frtos árva-összegekről volt szó: ez is rendszerben van. Szükséges tehát, hogy a közönség ovatosan fogadja a rossz híreket. A becsületet könnyű megtámadni; de igen nehezen lehet az esetleges hibát jóvátenni. Ily állásban a dolgoknak nincs egyéb hátra, mint nyugodtan és elfogulatlanul megvárni a fejleményeket.

Azt is mondják, hogy az eddig említett két eset bolygatása csak kezdete az ezután kimutatandó sok helytelenségnek. Tény, hogy az alispán még a vidékről is becsitált volt hivatalnokokat, szolgákat s például egy volt Strézi nevű adószedőt, kinek és Némethnek nevével kapcsolatban 2000 frtnyi differenciáról tud beszélni ez is, az is. Való továbbá még egy másik állítás is, a melyre ezuttal kiterjeszkedni nem akarunk. Egyáltalán mindezeket állásfoglalás nélkül csupán mint közszájon levő mozzanatokot soroltuk föl s fentartjuk magunknak, hogy jövőre a dologhoz részletesen és behatóan hozzá szóljunk.

Ebben a tekintetben mi pártállást nem ismerünk. Birálatunk szabad, semmitől kötve nincs. De nagyon kívánjuk, hogy a közönség minden célzatos koholmány hírének föl ne üljön s fogadja tartózkodással a beszédeket, melyek arra volnának hivatva, hogy egy, vagy több, eddig tisztelettel környékezett egyén becsületét beszenyezzék.

KÖZGAZDASÁG.

Az aratás Ausztriában, a minek ránk nézve különös érdeke van, az idén általában véve igen kedvező. A termés itt-ott kitünő, de csekélyes kivétellel legalább jó közép. Legjobb a buza, vetekedik ezzel a rozs, az árpa sem sokat enged, valamivel gyöngébb a kukorica. Repcére, lenre, komlóra, répára, káposztára stbire nézve a hivatalos jelentések mind csak jók mondanak. Panasz van a gyümölcs miatt, mely sokat szenvedett, a szőlő pedig több helyen hátra maradt.

Filoxera. A miről azt hittük, hogy vége van, a rém újra beköszöntött. A hivatalos lap legutóbbi számatudatja, hogy Tolna megyében keblezett Szőlő-Ardó község szőlőiben a filoxera konstatáltatott. Ennek folytán a vészterületen az óvintézkedések megtételtek s a ragály tovább terjedése ellen a legszigorubb rendszabályok folyamatba tetettek.

IPAR, MUNKA, VÁLLALKOZÁS.

Mozdony megrendelések a buda-pécsi vasút részére. A buda-pécsi vasút építési vállalkozója mint értesülünk, a müncheni Maffey és a berlini Schwarzkopf cégnél rendelte meg 16 darab mozdonyát, azért, mert a nevezett cégek olcsóbb ajánlatokat tettek, mint az osztrák és magyar gépgyárak. Sajnos, ha való.

Osztrák viszonyosság. Mig a magyar pénz- és hitelintézetek a náluk jelzálogos kölcsönt élvező felektől, nemcsak a hazai, hanem a bécsi és trieszti biztosító intézetek biz-

tosítási bázisait is készségesen elfogadják, addig az osztrák takarékpénztárak, a magyar biztosító társaságok bázisainak elfogadását megtagadják. Konstatáljuk e tényt. És reméljük, hogy hazai pénzintézeteink követni fogják az osztrák intézetek által nyújtott példát.

Földmívelési iskola. Bácsmegeye Ada mezővárosa 100 holdnyi kiterjedésű földet s 8000 frtot ajánlott fel a földmívelési miniszteriumnak egy földmívelési iskola felállítására, melynek fentartása, miután a 8 ezer frtból a gazdasági felszerelés s az épületek felállítására ki nem telik, a kormányt terhelje. A miniszter azonnal fog hozzájárulni a város által felajánlott összeghez, hogy a 8000 frton felüli befektetési, s tanítási költségeket s a tanítók fizetését ő viselendő.

Piaci heti-árak Kaposvárott.

— Aug. 2. —

(Hivatalosak.) Buza 10.80. Rosz 9.80. Árpa —. Zab 7.—. Kukorica 6.—. Hajdina 7.— métermázsánként.

Budapesten ugyane napon az árak ekként álltak: Buza beceei 10.—32 becskereki —, bácskai —, bajai —. Rosz 8—75. Árpa 6.—13 Zab 5.—83 Sertés: somogyi nehéz fajta —, —, könnyebb fajta —. Amarhavásáron két: bika —. frt, ökör —. frt, vágótehén párja —. frt, fejős tehén darabja —. frt, borjú dbja —. frt.

SZÓRAKOZÁS.

Csalán. . .

Szép volt a lányka s tiszta,
Mint na kinyit iljom;
Bár szívem nagyba tiltja,
Feledni nem bírom.

Szemem, mint földi szentre,
Rá vetni sem merém,
Imám jutott eszembe,
Ha ajka szót felém.

. . . Kérdik, mi lett e szenttel?
Tán mennybe költözött?
Ah! ugy, egy kora reggel
Kedvesével — szökött!

BUJTÁR.

Egy sír titka.

(Folytatás.)

— Sőt ellenkezőleg, báró — felelt a számtartó, miközben lovát a többiek mellé sorakoztatta. — Fiataltab koromban szenvedélyvel űztem ezt a sportot, hanem biz én most már kivénültem belőle. Már ugyan nem volnék képes oly vadat ejteni, a minőt a báró elejtett; — tette utána bókolva, s a gyönyörű koronás szarvast tekintette, a melyet a társaság után cipélt egy egész szolgahad.

— A bárónak ma egyáltalán nagy szerencséje volt, — enyelgett erre a grófnő Rudolf felé tekintve. — Egy lövest sem tévesztett, valóssággal játszott a célzással.

— Nem udom, hogy a ki a játékban ilyen szerencsés, olyan szerencsés-e a szerelmében is, — szolt közbe erre amaz ifjú, ki a grófnő balján lovagolt, és ki mellé a tisztartó szorult, — mert ha nem, akkor ugyan sajnálnom kellene őt. . .

Ekkorára épen a kastély rácszatáéhoz érkeztek. Ott már fényes öltönyű szolgák vártak a társaságra, néhány lovasz a zablák után kapkodott és elvezetése onnan a paripákat, mig az ifjak a grófnőt segítettek le a nyeregből.

Néhány szavat váltottak, mire a grófnő gyöngéd főhajtsással elvált a társaságtól s átöltözödre lakosztályába vonult vissza.

— Viszontlátásig, az ebédnél! — mondta és eltűnt szép alakja az ifjak szeme elől.

— Csodálatos, — szolt most Rudolf báró a társához, mikor a társaság többi tagjaitól elváltak és saját lakosztályuk felé tartottak, — csodálatos, amit a grófnő ma mondott. Mit gondolsz barátom, vajjon csakugyan komoly jelentőséget kell e szavainak tulajdonitanunk, vagy női szeszélynél az nem volt egyéb?

A kérdezett fiatal ember, Szegváry Jenő gróf, egy szép, halvány arcu szőke fiu, megpördölte kétfelé a bajuszát s megrégetve bizalmasan a kérdező vállát, így felelt:

— A te szerencséd, mentől elégedetlenebb, te Rudolf.

— Hogy-hogy? kérdé csudálkozva Rudolf báró.

— Nos csak ugy, hogy a szerelmeseik mindig elégedetlenek a világgal, amíg —

— A mig? — kérdé szinte mohón a báró.
— Ej no! — esettené vissza a gróf. — Tehát amíg szerelmüket kielégítve nem látják és szerelmök tárgyát meg nem találják. Hiszen tudod magadról.

A báró elgondolkozott s egy pillanatra szinte megállt helyében, és arca változása elárulta, mennyire hatott rá ez észrevétel.

— Gondolod barátom? kérdé vontatva, — hogy a grófnő volna hozzám némi hajlandósággal?

— Ugyan ne légy kételkedő és ábrándozó, szolt jóízű mosolylyal Szegváry. — Valóssággal olyan mutatod magad, miként, ha egy itt felejtett maradéka lennél a középkori utazó lovag-fajnak. Utoljára kitélik tőled, hogy az éjjel, ha szépen süts a hold, tollas barrettet nyomsz a fürteidre és festői redőkben szedve köpönyeged, lanttal odaállsz a grófnő ablaka alá egy érzékeny áriára. Barátom! Neked nincs okod a fejtőresre, még kevésbé szived epesztésére. Egy Kálmánfi Rudolfnak csak meg kell jelennie e hölgy előtt és férfiasan megvallania szive szerelmét: és e hölgynek nem három, hanem négy betűből fog állni a válasza.

— Egy „igen“-ből, ha nem „nem“-ből, — kételkedék Kálmánfi Rudolf báró.

— Mi volna, a mi e kételyt jogosan fentartathatná benned? Vagyonod nem-e megfelel az övének? Őseidnek évszázad-száma nem-e több hámmal az övéinél? Egymásnak vagytok alkotva barátom, s restelném tapasztalataim értéktelen voltát, ha ebben a tekintetben csalódnám.

— Szeréna grófnőt én olyan nőnek ismerem, a ki, mielőtt egy ilyen lépésre elhatározná magát, előbb a szívével is számot vet. A szerelmi frigyét az égben kötik, ugy tartja, de a földön születnek azok és a szivekben foglalják irásba. Egyébiránt, tévé utána az elhatározás szilárdabb hangján, — tovább csakugyan nem látom czélját a bizonytalanságnak, s a grófnővel még ma beszélni fogok. Estére — fejezte be újra melancholikusabb hanghordozással — estére barátom közlöm veled, mi történt. Vagy én leszek a világ legboldogabb embere, vagy. . .

Tovább nem fejezte be. Epen a szobáig jutottak, hol a grófnő kastélyában el voltak szállásolva. Ott két inas várakozott az ajtó előtt, kik mikor a két barát az első szobából egyik jobbra, a másik balra tért, utánok mentek és az átöltözökdésnél segédkeztek.

Alig telt bele egy negyedóra, ebédre hívták a társaságot s gróf Szegváry Jenő és báró Kálmánfi Rudolf is odavonultak a grófnő társaságába. (Folytatjuk.)

Szerk. üzenetek.

S-s L s lelkész urnak (Gis) A keresett szám sem jelent meg, mert nem engedték meg De most aztán igazán rend van ám.

V-r J-s urnak (As Vsnj) Semmi hang?

P-ty (helyb.) Element

X. (ntd.) Az a legszorgalmasabb köztük.

o- (Szblzs.) Beérkezett.

N-s J-a lelk. ur (Bszf.) Bejegyeztük s vártuk, sajnós, hogy hiába.

G-r (Pcs.) Rosz verset nem adnak ki, küldje a „Föv. Lapok“-nak, magazint tart belőlük.

V v. (Kpsvr.) Fésőbb talán

y. y. (Hlyb.) Valamelyik délután 2-3 óra között fáradjon föl szerkesztőségünkbe.

Laptulajdonos: SZALAY IMRE.

Szerkesztő és kiadja:

KRÁTKY JÁNOS

NYILT-TÉR. *)

Pályázati hirdetmény.

Kaposvár rendezett tanácsu városnál a képviselő testületnek folyó évi 16. szám alatt kélt határozata folytán 600 forint évi fizetéssel ellátandó adókönyvelőséggel kapcsolatban ellenőri állás rendszerezetté, erre ezennel pályázat nyittatik oly megjegyzéssel, hogy ez állást elnyerni öhajjók szakképzettségüket igazoló okmányokkal felszerelendő kérvényüket folyó évi augusztus hó 10-éig a polgármesteri hivatalhoz beadják; mert későbbben beérkezendő kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Kaposvár, 1881. július hó 16-án.

NÉMETH IGNÁC,
polgármester.

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelőséget a szerkesztő.